

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. I. Vtrum per poenitentiam virtutes restituantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

Conferri homini non eleuato ad finem supernaturalem sed in statu nudæ naturæ relicto Deus potuisset peccatum condonare sine gratiæ infusione & absque motu voluntatis proportionato. 2. id fieri posset etiam si in remissione peccati gratia infunderetur prout infunditur de facto: non enim videtur sufficienter ostendi, quod homo per gratiæ infusione ita iustificetur, vt repugnet alicui infundi gratiam & peccatum illi sub conditione condonari, præsertim cum licet conformiter conditioni, & exigentiæ gratiæ peccatum remittatur infusione gratiæ: tamen de potestati absolutâ videatur posse cum ipsâ gratiæ entitate in eodem consistere, vt plures docent, & hæc non habeant omnimodam inter se repugnantiam.

Occasione eius quod tradit S. Th. art. 2. responsione ad 3. est

D V B I U M I I I.

Utrum sit grauius peccatum, an id, quod committitur post innocentiam, an vero illud, quod committitur post obtentam remissionem peccatorum?

QUÆSTIO hæc ex alterius resolutione dependet, scilicet quod nam sit maius beneficium, innocentia, an vero remissio peccatorum. nam ceteris paribus quo beneficium est maius, eo maior censetur ingratitude contra beneficium commissâ.

Scotus dist. 22. quaest. vnica §. de 3. art. censet maius esse beneficium innocentia, & proinde maiorem ingratitude inuolui in peccato quod post innocentiam committitur, quam in eo quod committitur post pœnitentiam. Scotus sequuntur Gabriel dist. cit. quaest. vnica art. 3. dubio 1. & alij.

Ex S. Th. tum 2. 2. q. 106. art. 2. tum hic colligi potest, omnibus spectatis communiter remissionem peccatorum post pœnitentiam esse maius beneficium, quod tenent etiam varij. pro resolutione

Notandum ipsa beneficia varijs modis posse inter se conferri. nam possumus considerare beneficium quoad rem collatam, & secundum eam considerationem, quod res collata est præstantior, eo maius est beneficium. vnde si vnus in remissione peccatorum sit consecutus gratiam vt octo, alter vero sit præseruatus sine peccato cum gratia vt quatuor, prior secundum hanc considerationem maius beneficium accepit. 2. beneficium potest considerari secundum moralem æstimationem, secundum quam potest spectari quod beneficium fuerit, vel non fuerit interruptum. hac ratione beneficium innocentia potest censi maius quam beneficium remissionis peccatorum. 3. beneficium potest considerari ex parte recipientis, quod scilicet sit tali beneficio dignus, vel indignus etiam posituè, secundum quam considerationem beneficium remissionis peccatorum est maius, quamuis enim prima collatio gratiæ facta homini, vel Angelo non fuerit facta digno posituè, non tamen facta est posituè indigno, sicut remissio peccati mortalis, quæ fit Dei inimico, ingrato, præterquam quod innocentia conseruetur in digno. Nam homo per gratiam inhaerentem dignus est, cui hoc donum conseruetur, & cui dentur auxilia actualia quibus possit innocentiam conseruare. dubitari

potest quænam ex his considerationibus præualeat: ad quod

Resp. ceteris paribus beneficium remissionis peccatorum censi maius. cum iuxta moralem æstimationem eadem res vel penè eadem collata inimico, & indigno censetur longè maius beneficium, quam si conferatur amico, vel ei, qui quantum ex se est, non ponit obicem. patet exemplo principis qui censebitur longè maius beneficium præstare inimico vel plebeio, si eum admittat etiâ ad officium mediocre, quam censetur præstare viro nobili, idem vel aliquantò maius officium conferens.

Dico ceteris paribus quia excessus rei collatæ potest esse tantus, vt præponderet alteri considerationi, vt patet in beata Virgine, quæ longè amplius beneficium censetur accepisse, quam is, qui consecutus est remissionem etiam plurium mortalium. & ita de alijs, qui varijs modis possunt comparari.

Ex dictis sequitur peccatum commissum post obtentam remissionem peccatorum ceteris paribus esse grauius, quam sit peccatum commissum post innocentiam, & ceteris, paribus eo esse grauius, quod plura sunt remissa. addi etiam potest ipsam grauitatem peccati in se facere ad grauitatem ingratitude, & peccati augendani.

Ex dictis præsertim dubio primo manent explicati reliqui articuli.

QVÆSTIO LXXXIX.

De virtutum recuperatione per Pœnitentiam.

ARTICVLVS I.

Utrum per Pœnitentiam virtutes restituantur?

NOTANDVM S. Th. in præsentî articulo non velle quærere an virtutes restituantur per pœnitentiam, in quantum iam obtinebantur, antequam homo in peccatum mortale caderet: sed an reipsâ homo simul cum remissione peccatorum virtutes recipiat.

Respondetque affirmatiuè: Probatur, per pœnitentiam remittuntur peccata, quorum remissio non potest esse de lege ordinariâ sine infusione gratiæ; gratiam autem comitantur virtutes, quæ sunt instar proprietatum ipsius gratiæ, vnde à primo ad vltimum per pœnitentiam recipiuntur virtutes, quod etiam sequitur ex doctrinâ Concilij Trid. sess. 6. cap. 7. vbi

Notandum primò, id intelligi de virtutibus supernaturalibus, & quidem quatenus ad communem Christianorum statum pertinentibus. quia virtutes naturales, quæ non nisi nostris actibus solent comparari, non recipiuntur in iustificatione, vnde fit, vt homo iustificatus interdum magnam difficultatem sentiat in exercitio virtutum supernaturalium: quia cum virtutibus supernaturalibus possunt remanere habitus vitiosi nostris actibus comparati, quos non tollunt virtutes supernaturales quæ nostris actibus non gignuntur, sed à Deo nobis infunduntur. videri potest S. Th. ad 3.

Dixi quatenus ad communem Christianorum

E e e 4

statum

17.

Resp. Ant. 8. 17. Beneficium remissionis censi maius ceteris paribus.

Corollar. Et resolutio quæstionis principalis.

Sensus articuli D. Th.

Resp. affir.

1. Virtutes naturales non recipiuntur in iustificatione.

statum pertinentibus, quia virtutes quatenus non pertinent ad communem statum Christianorum, non semper recipiuntur in iustificatione.

Explicatur
D. Th.

Notandum 2. quod habet S. Th. responsione ad 1. & 2. scilicet pœnitentiam esse causam gratiæ, in quantum est Sacramentum, & ideo virtutem clauum effectiue causare gratiam, & virtutes instrumentali tamen, non necessariò intelligendum de efficientiâ physicâ, sed de morali instrumentali commodè posse intelligi. In eadem responsione ad 1. docet pœnitentiam, in quantum est virtus, esse magis effectum gratiæ, quia scilicet ipse virtutes morales supernaturales comitantur gratiam tanquam morales eiusdem proprietates, vt patet ex corpore. vnde patet S. Th. loqui de habitu pœnitentie, & proinde ex hoc loco non posse sumi argumentum, vt ostendatur contritionem (quam responsione ad 2. docet esse vltimam dispositionem ad gratiam) procedere effectiue ab ipsâ gratiâ, quin imò ex eodem responsione ad 2. non obscure potest colligi contritionem, quâ peccator vltimò disponitur ad gratiam ab eadem gratia nò procedere, cum dicat: *actus primus pœnitentis se habet vt vltima dispositio ad gratiam consequendam, scilicet contritio: alij vero sequentes actus pœnitentie procedunt iam ex gratia & virtutibus, ex quâ antithesi contritionis, quæ est vltima dispositio ad gratiam, & sequentium actuum, videtur colligi S. Th. velle contritionem, quâ peccator vltimò disponitur ad gratiam, non procedere effectiue ab eadem gratia.*

ARTICVLVS II.

Virum post Pœnitentiam resurgat homo in equali virtute?

Resp.

RESPONDET pœnitentem quandoque resurgere in maiori gratiâ, quàm prius habuerat, quandoque autem in equali, quandoq; etiam in minori iuxta proportionem dispositionis, eandemque esse rationem de virtutibus, quæ gratiam consequuntur. vbi

Sensus resolutionis
D. Th.

Aduerte resolutionem huius articuli intelligi conformiter ad præcedentem articulum, ita vt S. Th. nolit agere de resurrectione ad gratiam, prout iam ante obtentam, sed agere de eâ, quæ præcisè per iustificationem simul cum remissione peccatorum conceditur, quam comparat cum eâ, quæ per peccatum fuit deperdita, & docet in iustificatione interdum conferri maiorem gratiam, quàm fuerit deperdita per peccatum, interdum æqualem, interdum minorem, prout homo magis vel minus perfectè sese disponit ad eius receptionem. quod patere potest ex solutione argumentorum, & præsertim secundi.

ARTICVLVS III.

Virum per Pœnitentiam restituatur homo in pristinam dignitatem?

Resp.

RESPONDET semper recuperare pristinam dignitatem apud Deum, in hoc consistentem quòd inter filios Dei computetur, non verò recuperare innocentiam, nec semper recuperare dignitatem inter homines, v.g. gradum Ecclesiasticum &c. similiter facilitatem bene operandi, interdum per subsequencia peccata deperditam. aliquo ex

his modis possunt intelligi Patres, cum docet esse difficile recuperare damna, quæ peccator incurrit. solum enim volunt hominem per pœnitentiam non statim procliuatatem ad malum deperdere, & difficultatem ad bonum, seu difficile esse recuperare procliuatatem ad bonum: aliqui verò volunt pœnitentem non semper admitti ad pristinum gradum in Ecclesiâ, ex quo interdum decidit per quedam peccata, quod ex canonibus constat. hoc sensu loquitur Hieronymus, citatus à Gratiano dist. 50. can. *quicumque* dicens: *quicumque dignitatem diuini gradus non custodiuit, contenti fiant animam saluare: reueri enim in pristinum gradum post lapsum difficile est.* videri possunt plures alij canones eadem distinctione.

Explicatur
PP.

Can. quicumque

ARTICVLVS IV.

Virum opera virtutum in charitate facta possint mortificari?

PETIT an peccatum mortale superueniens bonis operibus in charitate factis possit impedire consecutionem præmij, quamdiu homo in eo statu permanet ad quod

Respondet affirmatiue. est de fide, quia de fide Respon. aff. est hominem per quodlibet peccatum mortale reddi inimicum Dei, & dignum æternis supplicijs.

ARTICVLVS V.

Virum opera mortificata per peccatum, per Pœnitentiam reuiuifcant?

AFFIRMAT. quia bona opera iustorum solum impediebantur præmium recipere propter indignitatem subiecti, de cetero Deus ea acceptat, vt præmium eis reddat quando cumque tolleretur obex.

DVBIUM I.

Virum meritum bonorum operum mortificatum per peccatum reuiuifcat per Pœnitentiam & iustificationem?

RESPONDEO affirmatiue. ita communiter Theologi. habeturque ita certum, vt aliqui censent oppositum erroneum, alij plusquam temerarium.

Probatur 1. ex Scripturâ, Ioëlis 2. *dicat dominus: Propter quod conuertimini ad me in toto corde vestro, in ieiunio & in scriptis, & post multa: & reddam vobis annos quos comedisti locustis, bruchis, & rubigo, & eruca.* vbi glossa interlinearis: non patiar perire vbertatem (scilicet bonorum operum) quam perturbationibus animi (id est peccando) perdidistis. ad Galatas 3. *tanta pœnitentia sine causa, si tamen sine causa.* quem locum varij Patres intelligunt de reuiuifcentiâ meritorum. Hier. simul & hic afficiendum quod quicumque ob Christi fidem laborauerit, & postea lapsus fuerit in peccata, si aut priora sine causa dicitur passus diuini peccati, sic rursus non perdet ea, si ad pristinam fidem & ad antiquum studium reueratur.

Anselmus: *sine causa id est sine utilitate vestra &c.* non tamen affirmando hæc dico, ne in desperationem cadatis.